

WYROK ZAOCZNY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2016 roku

Sąd Rejonowy w Nowym Dworze Mazowieckim Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Marta Izmajłowicz-Górska

Protokolant: Agnieszka Żmijewska

po rozpoznaniu 26 października 2016 roku w Nowym Dworze Mazowieckim

na rozprawie

sprawy z powództwa O. (...) z siedzibą w W.

przeciwko K. J.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej 30 382,29 zł (trzydzieści tysięcy trzysta osiemdziesiąt dwa złote dwadzieścia dziewięć groszy) wraz z:

- odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, nieprzekraczającymi odsetek maksymalnych za opóźnienie, liczonymi od kwoty 20 232,55 zł od 29 lipca 2016 roku do dnia zapłaty,

- odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 10 149,74 zł od dnia 29 lipca 2016 roku do dnia zapłaty,

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 6 359 zł (sześć tysięcy trzysta pięćdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 4 800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV. nadaje wyrokowi w pkt I i III rygor natychmiastowej wykonalności.

I C 933/16

UZASADNIENIE

wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim

z dnia 26 października 2016 roku

Stanowiska stron i przebieg postępowania.

Pozwem złożonym 29 lipca 2016 roku (data nadania) powód O. (...) w W., reprezentowany przez pełnomocnika profesjonalnego, wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i zasądzenie od pozwanego K. J. na jego rzecz kwoty 30 821,31 zł wraz z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie (w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie) od kwoty 20 232,55 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 10 472,35 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, iż pozwanego łączyła z (...) Bank Spółką Akcyjną umowa bankowa z dnia 27 czerwca 2012 roku, na podstawie której bank oddał do dyspozycji pozwanego środki pieniężne w ustalonej

umową wysokości, a pozwany zobowiązał się do spłaty udzielonej mu kwoty wraz z odsetkami w ustalonych terminach spłaty. Wobec nie wywiązania się z zobowiązania przez pozwanego bank wypowiedział i rozwiązał umowę. Wymagalna wierzytelność została przeniesiona na stronę powodową w wyniku umowy cesji. Na dochodzoną pozwem kwotę składały się:

1. 20 232,55 złotych tytułem niespłaconego kapitału,
2. 5 800,99 złotych tytułem odsetek karnych naliczonych przez wierzyciela pierwotnego za okres od dnia występowania zaległości w spłacie do dnia cesji wierzytelności wg stopy procentowej wskazanej w umowie, nie wyższej niż odsetki maksymalne,
3. 534,87 złotych tytułem kosztów wezwań, upomnień i opłat poniesionych przez poprzedniego wierzyciela,
4. 1 330,54 złotych tytułem skapitalizowanych odsetek umownych naliczonych przez poprzedniego wierzyciela za okres od daty zawarcia umowy bankowej do dnia jej rozwiązania wg stopy odsetek określonej w umowie, nie wyższej niż odsetki maksymalne,
5. 2 805,95 złotych tytułem odsetek karnych naliczonych od kwoty niespłaconego kapitału w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w okresie od dnia 8 maja 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku i w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie w okresie od 1 stycznia 2016 roku do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu.

Zarządzeniem z dnia 11 sierpnia 2016 roku stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym oraz upominawczym, albowiem dochodzone roszczenie budziło wątpliwości co do wysokości żądanych odsetek (skapitalizowanych oraz dalszych za opóźnienie), z uwagi na to, że strona powodowa żądała maksymalnych odsetek ustawowych za opóźnienie, które okazały się wyższe niż odsetki umowne od przeterminowanego zadłużenia, co do których uiszczenia zobowiązał się pozwany w umowie z pierwotnym wierzycielem.

Pozwany, pomimo prawidłowego wezwania, nie stawiał się na rozprawie w dniu 26 października 2016 roku, nie wnosił o jej przeprowadzenie pod swoją nieobecność oraz nie składał w sprawie wyjaśnień na piśmie.

Stan faktyczny.

Zgodnie z art. 339 k.p.c., jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny, przy czym w takim wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

W sprawie niniejszej Sąd przyjął za prawdziwe przytoczone w pozwie twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych. Należy przy tym zauważyć, że strona powodowa w ogóle nie przytoczyła w pozwie okoliczności faktycznych uzasadniających obciążenie pozwanego odsetkami karnymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie. W tym zakresie Sąd ustalił, że łącząca pozwanego z pierwotnym wierzycielem, umowa z 27 czerwca 2012 roku przewidywała w § 2 pkt 9 oprocentowanie od zadłużenia przeterminowanego liczone jest jako czterokrotność obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP (dowód: umowa pożyczki – k. 28-31).

Stan prawny.

1. Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części, a oddalono je częściowo w zakresie, w jakim powód domagał się zasądzenia odsetek karnych za okres od 1 stycznia 2016 roku do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie (14%), zamiast w wysokości ustalonej w umowie,

tj. czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP (10%) oraz na tej samej zasadzie w zakresie dalej idących odsetek karnych od kapitału naliczanych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

2. Zgodnie z art. 481 k.c., w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 roku, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (§1). Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzycielność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (§2). Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie) (§ 2¹). Jeżeli wysokość odsetek za opóźnienie przekracza wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, należą się odsetki maksymalne za opóźnienie (§ 2²). Postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych za opóźnienie, także w przypadku dokonania wyboru prawa obcego. W takim przypadku stosuje się przepisy ustawy (§ 2³).

3. Jak z powyższego wynika ustawa daje pierwszeństwo woli stron co do ustalenia w drodze umowy wysokości odsetek za opóźnienie. Jednocześnie ustawa ogranicza dowolność stron w tym zakresie stanowiąc, że w przypadku zastrzeżenia odsetek wyższych niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie należą się odsetki maksymalne. Jest to przepis o charakterze semiimperatywnym, co oznacza, że strony mogą ustalić w umowie odsetki za opóźnienie na dowolnym poziomie, byleby nie przekraczał on odsetek maksymalnych.

4. W sprawie niniejszej wierzyciel pierwotny umówił się z pozwanym, że od kapitału przeterminowanego będą naliczane odsetki karne wg zmiennej stopy procentowej, stanowiącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP i mógłby domagać się odsetek wyłącznie w tej wysokości. Gdyby natomiast doszło do sytuacji, w której tak wyliczona stopa procentowa przekroczyłaby wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie – mógłby domagać się wyłącznie odsetek maksymalnych. Na tym polega semiimperatywność omawianego przepisu.

5. Okoliczność, że w chwili podpisywania umowy odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP były w istocie odsetkami maksymalnymi, nie daje podstawy do automatycznego uznania, że po zmianie przepisów, można dochodzić za opóźnienie odsetek maksymalnych w nowym brzmieniu i nowej, wyższej wysokości. Pierwotny wierzyciel nie odniósł wysokości odsetek karnych do aktualnie, każdorazowo obowiązującej regulacji ustawowej, ale w sposób wyraźny do czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Dokonanie zmiany wysokości zastrzeżonych w umowie odsetek karnych stanowiłoby w istocie samowolną i jednostronną zmianę umowy, co jest oczywiście niedopuszczalne. Tym bardziej nabywca wierzycielności, który w ogóle nie był stroną umowy pierwotnej, nie może dochodzić odsetek za opóźnienie w wysokości przekraczającej odsetki zastrzeżone w umowie. Zmiana postanowień umownych jest bowiem dopuszczalna tylko pomiędzy stronami stosunku podstawowego w formie przewidzianej w umowie.

6. Odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w okresie od 8 maja 2015 roku do dnia 28 lipca 2016 roku wynosiły 10%. Skapitalizowane odsetki za opóźnienie w wysokości 10% od kwoty 20 232,55 zł stanowią kwotę 2 483,34 zł, a nie jak wskazano w pozwie 2 805,95 zł. W tym zakresie Sąd oddalił powództwo.

7. Z tych samych względów Sąd oddalił żądanie zasądzenia dalszych odsetek karnych w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie (14%) od kapitału za okres od wniesienia pozwu do dnia zapłaty, w zakresie w jakim przekraczają one wysokość czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP (10%).

8. O kosztach orzeczono na zasadzie z art. 98 i 100 k.p.c., uznając, że skoro strona powodowa uległa jedynie w nieznacznej części, zasadnym jest obciążenie pozwanego całością kosztów postępowania, na które składały się 1 542 zł tytułem uiszczonej przez stronę powodową opłaty od pozwu, 4 800 zł tytułem wynagrodzenia radcy prawnego reprezentującego stronę powodową i 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

9. W oparciu o art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c. wyrokowi w pkt. I i III nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. K.. (...) (...).